

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. *Μουσ. 11/1977*

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δελ. 1969 / φεβρ. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. 'Εξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Φουμιδιά*.....
(παλαιότερον ὄνομα: *Φουμιδιά*), 'Επαρχίας... *Χαρμυδίου*
Νομοῦ... *Χαρμυδίου*.....
2. 'Ονοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος.....
Εὐτέρου Χρηματῆ ἐπάγγελμα... *διδασκαλίας*
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... *Φουμιδιά - Χαρμυδίου*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *ἐν γενεῇ*..
3. 'Απὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... *Χαρίτιος Χοιροδότης*
καὶ Χρήστου... Τεῦς γραμματικῆς παιδείας
ἡλικία... *70 ἐτ.* γραμματικαὶ γνώσεις... *ΣΤ. Δημοτικῶν*
..... τοπος καταγωγῆς... *ἐν Φου-*
μιδίᾳ.....

β) *Ἀνατολὴν Μυαῖρα 80 ἐτῶν. Α' Δημοτ.*

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *Ἀρσάνα ἢ. Χερσόνη. διὰ σπορὰν. ἑστὶ τῆς*
δέξους. ἡ Μπαρβιά. 1.000 στρ. καὶ τῆς δέξους. Χερσόνη.
800 στρ. αἱ ὁποῖαι προορίζοντο διὰ βοσκῆς ποιμνίων.
'Υπῆρχον αὐταὶ χωρίσται ἢ ἐνηλλασσόντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *Χερσόνη ἔσται καὶ ἐν ἐλπιζόμενῳ.*
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ('Ελληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. *ἡ Μπαρβιά εἰς ἐξ-*
ἡστὶ διὰ τῆς Μπαρβιάς, Χερσόνης, δέξους. ἐν εὐδαίμονι ἢ πε-
ριοχῇ ἐστὶν κοινοτήτων.
- 3) 'Ο πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων τοῦ, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *Διανέμεται μετὰ τοῦ γάμου τῶν τέκνων καὶ εἰς*
καὶ τὰς τῶν πατρὸς γυναικῶν μετὰ τῆς Χερσονήσου
καὶ μετὰ τοῦ Χερσονήσου καὶ.

- β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; *Πό. εἰς ἀμφοτέρας. με τήν γεωργίαν καί, μικράν σήμεριτες κτηνοτροφίαν. ὅσοι δὲ πό. εἰς ἀμφοτέρας διατηροῦντες ἔργον ἔχουσιν.*
- 2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βροτέχναι), ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; *Ναι. ἐν παρέργῳ εἰς τήν γεωργίαν.....*

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημῶνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εις αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τήν οἰκογένειάν των ; *Δεν υπάρχουν ποτὶ αὐτὰ εἰς μέρες, ἐπὶ τὴν κομποράϊος ὅμις καί παρὰ τὸ 1870 ἢ περὶ τὴν ἡγοράστην τὴν 80 οἰκογενεῶν αὐτοῦ. Αἱ μὲν τῆς Στρατιῆς αὐτοὶ κτενοῦνται. ἑτεροὶ ἰδίου καὶ ἀντὶ τῆς.*

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ;... *Μετὰ τὸ 1870 ἐργάζοντο εἰς τὸ γαϊδάρικο ἔργο. ἔχουσιν τὸν κομποράϊον.*

- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) *Εἰς εἶδος.....*

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέλημα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καί γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ναι. διότι ἐργάζοντο καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν τῶν.*

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ναι.....*

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου τοῦ ἐπῆγγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ;... *Ὁὐδὲν. ἀνεύρεσιν εἰς τὰς ἐργασίας τῶν.*

- β) Ἐπῆγγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ναι. διότι δὲν εἶχαν ἄλλο. ἀξιοποιοῦν τεχνίται καὶ ὡς κτενοῦνται ἐργάζονται καὶ 2 - χερσίν.*

..... ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ναι. διότι δὲν εἶχαν ἄλλο. ἀξιοποιοῦν τεχνίται καὶ ὡς κτενοῦνται ἐργάζονται καὶ 2 - χερσίν.*

δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιῶ, λαθουριῶ κλπ.) δι' ὀργώματος;...

δεν ελιπαίνοντο εἰσὶν ἀλλὰ διὰ τῆς ἀρτοποιίας οὐκ ἐκαστοῦ τοῦ αἰ καὶ αἰμαῖαι πρὶν ἐκλεγεῖν ἐκκορεμαχίαν ἔχουσ. τῆς κοιτοῦντες με βωμὸν κοπρον καὶ ἐπὶ ἐξωχωράζων ἰδίως ἀχόρως με τὴν διανυτερένεια ποιμνίαν, ὅσαι διέφερον ταυτὰ.

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *1920-1925 1928*

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *1930*

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; *προσέκοιτο ἀπὸ ἐργαστῆρα κατεσκευασμένο ἢ σταματοῦντο (βαρὸς) ὅπου ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς τὰ ὁμαλὰ χωράφια καὶ ὅχι εἰς τὰ βετινήματα*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Ἀροτράκιον 4. Γάμπρος βελὸς 10.....

2. Βάρος ἐξαφμερῆς 5. Διδομαῖ βέλος

3. Κρίκος διδραῖος 6. Γόντιον καὶ μέγας διά τὴν ρύθμισην

7. Μὲ γόντιον ἡρόνυμ. 8. Τὸ βάρος ἀνδρόβελ.

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) *1950-1960 ἀνδρὶν κοινῶν*
3) Μηχανὴ θερισμοῦ *1961 μέχρι σήμερα 3 τρακτέρ καὶ αὐτοῦν*
θεριστικοῦ αὐτοῦ τοῦ 1952 καὶ ἐφ' ἑξῆς
γνωστοὶ καὶ αὐτοῦ τοῦ 1963

- 4) Μηχανή δεσίματος πλυν σταχύων (δεματιών) *Από το 1952, αντί της ηδονής εξαρτήματα, τὴν περιεργίαν*
 5) Μηχανή αλώνισμου *Από το 1952 με χρο. σήμερα.*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *κατεσκευάσθη ἀπὸ ἐγγύων ἐίδων καὶ ποικιλομορφῶν ἐπὶ κοινοῦ νοῦ, σήμερα οἱ μὲν δὲν χρησιμεύονται.*

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα :

Διαφορετικὴ ἦτο ἡ μορφή του, σὺν ὅσῳις συμμεριστέον μετὰ τὰ εἰκονιζόμενα.

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	<i>1. ζεύγος</i>	11.	
2.	<i>2. ξύλινος ἐξαρτηματικὸν ἐπὶ τοῦ ἀρότρου ἀπὸ τὰ ἐκτενέστα τοῦ ζεύγους</i>	12.	
3.	<i>3. ὅσος ὀπίσθιος</i>	13.	
4.	<i>4. ὅσος ἐξαρτηματικὸν ἐπὶ τοῦ ἀρότρου</i>	14.	
5.	<i>5. ὅσος ἐξαρτηματικὸν ἐπὶ τοῦ ἀρότρου</i>	15.	

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
 θμησιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
 διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν
 χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφή-
 σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
 εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Διδοῦσιν (χρ.) ὑνί.. ἐπαιόν.. γυνέον.. δι' ἐλα..
 γὰ' κωρύφειά..

- 5) Πρίον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Ἀροτρίαξὺ εἰσπύγεσαι
 ἐν ΣΤ 2

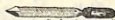
- 6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

ἦτο ξύλινον ἐν τοῦ σώματος τοῦ ἀρότρου

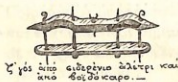
- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
 (π.χ. σκεπάρνι, πρίονι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάει κλπ.).....

λεπ. ἀρνί, ἀρίδι, ξυλοφάει

ρινί ἢ ξυλοφάει (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *βοοειδῶν καὶ ἐπικνήσ. ἵπποι καὶ ἡμίονοι.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *παντοτε δύο.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *ἀναρρακτῆς ἀναγκαιῶς ὁ ζυγός.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

1. λουριά 2. ζεύλα 3. αἶψα 4. ἐπιπλάγιον 5. αἶψα 6. λουριά

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *2. ζεύλα 3. αἶψα 4. ἐπιπλάγιον 5. αἶψα 6. λουριά*
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *1. λουριά 2. ζεύλα 3. αἶψα 4. ἐπιπλάγιον 5. αἶψα 6. λουριά*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *ἀπὸ τοῦ 1930, ὅτε περὶ ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἀρροτῶν.*
- Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τοῦ ζεύσιμος) εἰς τὸ ἄροτρον ; *ὡς ἐκείνη ἐν τῷ σχεδίῳ μετὰ τὸν μίσητον ζεύγοντες ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, τὸ ὁποῖον εἶναι βιδωμένη βιδωμένη ἀντικαταστήσαντες, Ἀπριλὶς δὲ καὶ διὰ δύο πρὸς μετὰ διαφοράν ὅτι, ἐκ τῆς αἰτίας τοῦ μεγάλου ξύλου εἶναι βιδωμένης δύο κρέντες κρέντες.*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ τὰ προσδεθῆ-
ναι εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον,.....

Εἰς αὐτὴν τὸ ἀπόστολον.
 Ἐν ἑαυτοῖς κτλ. ἐκείνην ἐκείνην. ὁ ἀποστόλος γὰρ ποῦ.
 ἑαυτοῦ ποῦ. ἵνα ἐν τῷ ποταμῷ τοῦ ἑαυτοῦ ποῦ
 κείνην γὰρ ποῦ (ἀπὸ ποταμοῦ) ἐκείνην ἐκείνην
 ὁ ἀποστόλος γὰρ ποῦ τοῦ ἀποστόλου.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά

α) Ποιος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ὄργου ἢ ἄλλος), 2) γυναῖκα, 3) ὑπὸ στέρας. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.

Motor o'chirgach, ichonidagi ro'y ayvon u. Zodaq uzoq
ro'y o'moyatlar ro'y u. u. r. q. u. d. q. u. x. u. e. m. p. e. t. u. s.

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον των βοδιών (η του βουδιού, του αλόγου) εις το ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).

αὐτὰρ ἐπεὶ τὴν ἐκείνου φωνήν (ἡχογραφίαν) εἶδον, καὶ φωτογραφίαν) ἔκ τοι ἐξήκουσθαι ἀκούσας
ἀδελφὰν ἡμεῖς μετὰ τοὺς ἐν τῇ παρ. καὶ
ἀδελφὰν ἡμεῖς ἐν τῇ παρ. καὶ

- 2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Ἐν τῷ κοινῷ
μεταξὺ αὐτοῦ, ὡς καὶ ἐν τῷ κοινῷ, δὲ ἐν τῷ κοινῷ
δὴν μετὰ τὸν κοινῷ (καὶ τὸν κοινῷ).....*

- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μέ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

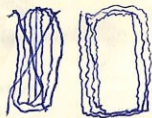
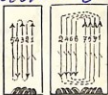
πρωτεύοντων. μετρί. ιησοειδών. μετρί. δυο. ερονια. ελάνη
Ευαγγέλιον. μετρί. ιησοειδών. μετρί. δυο. ερονια.
Αλλά μετρί. μετρί. μετρί. μετρί. μετρί. μετρί. μετρί. μετρί.
Ευαγγέλιον.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίες) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μόνον περιφερειακῶς ὑφ' τὸ σχεδιάγραμμα β
ἐφαρμόζεται κατ' τὸ ἐπέδιον 3. ἀπομένει

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

νὰ κλειστῶν οἱ αὐλάκας εἰς τὸ τέλος ἐκείνης
ὡς περὶ τοῦ ἐπέδιου β.

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σπορίες, ντάμιες, αἰσιές, μεσοράδες κ.λ.π.);

Σπορά καὶ ὄργωμα γίνεται κατὰ ἐπὶ
10-12 μ. ἀπομένοντες ἀπὸ τοῦ περὶ καὶ
περισσότερα ἢ ὡς περὶ μέτροι, καὶ 30 μ. ἀπομένοντες
πρὸς τὸ ὄργωμα καὶ τὸ ἀπομένον πρὸς τὸν
Πὼς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σπορία); μὲ αὐλακίαν; ...
οἱ λωρίδες δὲν χωρίζονται μὲ αὐλακίαν ἢ μὲ ἄλλον
διδ' αὐτὴν σποράν γίνονται ὡς παραδείγματα ἐν ἑαυτοῖς

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων
δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται
ἄροτρον; ...
... πονηρὸς ὅτι ...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει
παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ
ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

+ καὶ, ἀπὸ τοῦ ... καὶ μετὰ αὐτὴν
καὶ λωρίδα γίνεται ὑφ' ἐκείνης αὐτῆς
παραμικτότερον διὰ τὴν ἐκείνην ἀρότρον καὶ ἐπὶ
καὶ ἐκείνην, ἐκείνη ἢ ἀροτρία ὑφ' αὐτῆς
καὶ κατωτέρω ... ἢ βαθιὰ ἀροτρία πρὸς τὸν
ἐκείνην καὶ τὸ ἐκείνην καὶ τὸ ἐκείνην

ἐν ἰσότητι τῶν γῶν.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

Τὸ ποῖον ἐγένετο εἰς ἕκαστ. καὶ ὀργώματα.

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτὰ π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Παραμύθητον εἰς καὶ 4-5 ὀργώματα (ἐκροτομάματα). Τὸ πρῶτον ἐγένετο ἀνοιχμὰ, τὸ δεύτερον ὀργωμὰ, τὸ τρίτον τρίτο ὀργωμὰ καὶ ῥοτὰ.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Τὰ αὐτὰ ὀργώματα ἐγίνοντο καὶ διακρίθησαν μετὰ τὴν ἑκάστην κατὰ τὸ ποῖον ἐγένετο. ὁ αὐτὸς καὶ ὁ δεύτερος αὐτῶν.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρο-νάπασιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Παραμύθητον 1-2 ἔτη. Σπείρον δευτὸς μετὰ τὴν ἑκτὴν ῥοτὰ καὶ τὸν δὲν μόνον διὰ τὸν ἐν ἀγροτάθειαν.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχήν;

Διὰ σίτου καὶ καὶ 1-2 ὀργώματα καὶ ὀργώματα ἀμέσως ἔπειτα. Ἠραβόσιτος 2-3 ὀργώματα καὶ ὀργώματα.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν.

π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Παραμύθητον εἰς 1 ὀργωμ. 2-3 ἔτη καὶ ὀργωμ. καὶ ὀργωμ.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

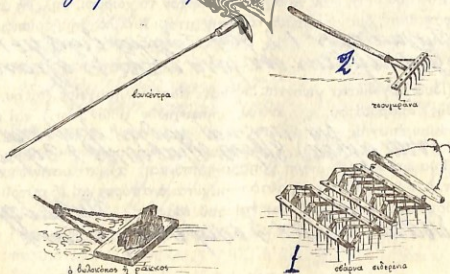
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.);

Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων)

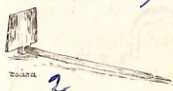
Διὰ διμπεριανὰ ἐκμεταλλοποιεῖτο ἡ ἐδάρα τοῦ ἐκείνου 1 διὰ δὲ τὰ κινδυνολογία ἢ τοῦ χυρῆνοι αἱ τοῦ ἐκείνου 2.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμός, ἡ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν).....

Maxax dia' rois miltos kai dia' to' paro' mas
 (to' mas) na' paxan' xrono' miltotika. y' na' paxa
 apoty. 2. Pexoteyos to' dmeti apoty. 1.

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

Μονοχ. ἀρχαία μετὰ ἀπογεγραμμένη μετὰ ἀποδείξεως ἐν
ἀντοῦ ἀποδείξεως

- 7) Ποία χωράφια ἐκαλλιερгоῦντο (ἢ καλλιερгоῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. *What crops were raised and how were they raised?*

[illegible]

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ., ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

ζώων· π.χ., ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. *Η φωνή αυτού που μιλάει
την εμπνεύσθηκε ο λόγος που είναι ο λόγος
από το περιβάλλον των πράξεων το "ακούει"
η ποσότητα του λόγου.*

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων; ἐσπέρνοντο ἡ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἡ πρασιῖς (βραγιῖς) καὶ ἄλλως.

me' bat'v' ondy'yno noi' eiz' ondy'yno

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

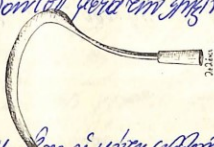
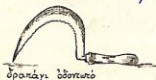
α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

ἐν τῷ ἀριστερῷ χεὶρ ἐκτετακτοῦ
τοῦ ἡ σταθμάδια (βλ. 2) ὡς ὁμοίᾳ
εἰς τὴν δεξὴν β. ἐπὶ ε. ὅπου (βλ. 15)
δρεπανοῖσι μετὰ ἐπὶ γῆς τῆς βορρᾶς

Τὸ ἐμμέλιον 4, ἥτο ἡ μὲν ἐκτετακτοῦ
ἐκτετακτοῦ πρὸς τὸν ὄψον

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμέν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε

Εἶναι ἐν τῇ χρήσει μετὰ τὰ δρεπανοῖσι τοῦ ἐπὶ
1. Ἀλλὰ γὰρ ἡ γὰρ ἀντιθέτως ὅπου δὲν ἀντιθέτως
ἀντιθέτως ἀντιθέτως

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΕΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα)

μόνον μετὰ κόψης

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
λείου ἥτο ὁμαλὴ, ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν)

ὁμαλὴ: τὸ ἀντικείμενόν τῆς χιτῶνος μετὰ τὸν ὄψον
μετὰ τὸν ὄψον τῆς χιτῶνος μετὰ τὸν ὄψον

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

ἡ χειρολαβὴ ἢ τὸ ἐμμέλιον 2. τῆς ἀντιθέτως
ὁ ἐμμέλιον 2. τῆς ἀντιθέτως

- β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ԱԿԱԴԵՄԻԱ *Դրոշմ* ԱՕԻՆՆՆ

- 13 —

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

..... 2

ὡς ἐν β. 3. ὡς χρῶμεν· μὲ τὴν δεματι-
ωσὶ καὶ ἀποδοῦναι μόνον ὁ δεμάς ἀναστὰς
μετὰ τὸν δεσμοῦν ἐκαστον δεμάτι ἐφαίσε
5-6 δροῦμα. Τὸ δεμάτι ἐγίνετο μὲ δεματῖνα
αὐτὸ τοῦτο· καὶ τὸ δεμάτι ἐφαίσε
ὡς ἐν β. 3. ὡς χρῶμεν· μὲ τὸ δεμάτι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; ...

Τὰ σύμπληρα δεμάτια γὰρ ἔφθινον ὅλην με-
τὰ τοὺς στάχυν πρὸς τὸν ἥλιον. ἤδη ἐπερίπλη-
κτον ταῦτα καὶ δεσμοῦν στάχυν ὡς ἐγένετο
ἀνέμους μετὰ τὸ δεμάτι καὶ διατὰ τὰ στάχυν
εἰς στάχυν ἐγίνετο. ἀνέμους ἐπὶ τὰς (ἐκεί-
νη) δεμάτια) σταυροειδῶς ἀνὰ 2 δεμάτια καὶ
1 ὡς καὶ θύμα. ἐγίνετο ὁ τοῦ κέντρον τοῦ
ἀγροῦ εἰς οὐμῶν ἐπὶ τὴν

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμητῶν.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
σας ; Ἀνέκαθεν ἐκαλλιέργουντο καὶ καὶ οὐμῶν.

Η

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.

Γίνεται Φεβ./ριου.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.

Μανὸν μὲ τὸ δινάρι, μὲ κ' στέδιον. 1 ἐν. Neg. f.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.

Νοι. Τούτων διαφρεομένην μοῖσι με ἀντρον
νοι, χεμῖναι ναι, γρασίδι (ἀντρον κινῶν)
κιν. δινάρι.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.). Τὸ γρασίδι ἐθερίζετο μὲ τὸ αὐτὸ σχέδιον δρέπανου 1 ἐν. 13. εἰ. (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).

Ταύρια (χορτοφάδα) ἐλάττειται ἐκασ.
Μο. χέρσιν ἐμώμετο με νήχ. ποσὴν ναι.

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλω.
*Σχεδιάσαν ἐπὶ τῇ ἑξῆς σελίδι 62-80 δειγμάτων ἐπὶ τοῦ ἀποβιβασμοῦ καὶ τῆς ἐπὶ τῇ
 τῶν κτην. ζώων. ἑκτ. ἀρτ. ἐπορητοῦν
 με δουλάνια (62.1) καὶ γυροδέναν μόνον
 τὰ βοσκῆν, τὰ δουλάνια ἐθερνεῖν δουλάνη.*

*με τὸ ἔργον τῶν δειγμάτων ἐξελιγμένο καὶ
 τὰ ἑξῆς ἐπὶ τῇ με δουλάνιας ἐπὶ τῇ
 ἀποβιβασμοῦ ἐπὶ τῇ*

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ῆσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). *διὰ βοῶν καὶ ἵππων*

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀκυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλοὶ τοποθετοῦν πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
 νιστου ξύλιος στύλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος στήγεραι,
 στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, γὰρ ἔρχονται γύρω, καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

*Ἡ ἀκυροποίησις γίνεται διὰ τῆς ἀνωτέρω περι-
 γυρᾶς τῶν ζώων. Ἐάν εἴναι 2 ζῶα, ἕνα
 πρὸς τὸ ἀνωτέρω καὶ τὸ δουλάνη, τὸ ἕτερον
 γύρω τὸ ἀνωτέρω καὶ τὸ δουλάνη, καὶ
 διαβιβαζοῦνται.....*

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
 στύλον με τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
 αἱ ὅποια περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στύλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλώνιοῦ. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἑκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

[illegible]

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Μῦμα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βάρδια ἢ ἀλογοὺς καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

Ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με τὰ δυνά του ζῶα

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

νχι

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

*Ἡ γαμή. μαί. τὰ ρεβύδια. ὁρμ. τῆς μικρῆς το-
βόνης κιν. ποδονίζετο πρὸς τὸν ποτα-
νον καὶ ἐπεδ. 1. τὸ ποδονίσμα*

κόπανοι εὐροιστοῦ

ξύλο κοπανιστοῦ διὰ τὸ κοπάνισμα
μικρῶν ἀπὸ δημητριακῶν...

1

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

*πᾶν ἀντιμέτω. ἐντρέχον. γόστ. αὐ. μικρ.
πρὸς τὴν ἀμφοτέρωθεν*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

*Ὁ δὲ τῶν δαμνησιαμῶν ἐξοπλισμὸς εἰς ἀμνημονίαν
διὰ τοῦτον τὸν ρυθμὸν καὶ τὴν ἀμνημονίαν
εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος*

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

*Ναὶ ἀλλὰ ἐπὶ τῇ ἐργασίᾳ ἐπὶ τῇ μετὰ τὴν ἀλώ-
νισμα*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγένετο χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

*Ἀπὸ τοῦ 1963. ἔχοντες
ἐξοπλισμὸν ἀπὸ τοῦ κράτους καὶ τοῦ
ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ κράτους καὶ τοῦ κράτους*

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

*Ἀπὸ τοῦ 1963. ἔχοντες
ἐξοπλισμὸν ἀπὸ τοῦ κράτους καὶ τοῦ
ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ κράτους καὶ τοῦ κράτους*

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.

*Ὁ αὐτὸς ἐρεῖ
ἐκπῆμα ἐνδυσμένης. Δὲν παραμένεται κίοντε,
εἰς τὸν σωρόν, ἀνεμίζονται μόνον παρ' ὧν αἱ
μύσες τοὶ 2-3. ἄλλοι διαγόμενοι. ὁ δὲ πρὸς
τοὺς λιχνιστῆς. τὸ λίχνισμα γίνεται μετὰ τὰ πρὸς
ταξερδεύοντα. ἐργαζέμενα.....*

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυγί, θρινάκι ; Ἰχθυογραφῆσατε τοῦτο.....)

*Τὸ φτυγίον μετὰ τὸ μακροστόμιον ἢ τὸ ἐκπῆμα 2 τοῦ
στ. καὶ ἐν συνεχείᾳ μετὰ τὸ φτυγίον ἢ τὸ στ. 3*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρᾶς, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

εἰς τὰς μέγας τῆς ἀκαδημίας.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

*Κόντυλα. Ταῦτα λίχνηται ἐν δίδονται εἰς τὰς μέγας
ὡς δὲ νομίζονται μετὰ τὸν μόνον.*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

Διὰ γίνεσθαι δεύτερον ἀνέμισμα

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κρόμπια κ.ἄ.) ;

*Διὰ τοῦ δερμοκροῦ (βλ. εἰς 1) κατὰ τὸ ἀνέμισμα,
 ἀπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ τοῦ ἀνέμου ἐπὶ μίαν γυναικὴ με-
 τὰ τοῦ γυναικὸς αὐτὴ ἐπὶ μίαν ἀνδρῶν καὶ ἀνδρῶν*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλαν μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

μαδαροῦ διὰ τοῦ διαφυγῆς γυναικὸς γιὰ τὸ ξεχω-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

κοσκίνο καὶ δερμοκροῦ

κοσκίνο ἢ ἀνέμισμα

δερμόνι

1

ρίου καὶ πύματα (οἱ ἐλάττοι μὴ ἀνεκδοκίμοι)

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

*νοῦνοι) ὅτι δερματὸς ἔχει δερματὸς ἢ τὸ
 ἀνέμισμα 1*

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

ἐν τῷ δέξιόν ἐστιν ἡ σπυρί. μετὰ δύο κρίμεις ἐπὶ
 ὑπόθετον τοῦ δριμυτοῦ. ἔχον ἐξ
 ἡφίμην ὑποκρίσει καὶ ἀφαιρεί
 ἐν τῷ ἀπὸ τοῦ μέγιστον τοῦ δριμυ
 ὁμαλῶς τοῦ ἀντιπυλῶς.

- 7) "Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
 Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
 ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπτηγνύεται
 κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
 (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός
 τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ

ἔσθ' ἐν τῷ ἀριστερῷ. ἀπὸ τοῦ ὑποκρίσει τοῦ ἐπιμα-
 κρῶνται. ὁ καρπὸς ἐν τῷ ὑποκρίσει καὶ ἀφαιρεί
 καὶ τὸ δριμυτοῦ τοῦ ἀντιπυλῶς. Δὲ μὲνεται
 ἀπὸ τοῦ μέγιστον ἢ ἀντιπυλῶς ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.)
 εἰς τὴν ἀποθήκην.

ἔσθ' ἐν τῷ

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
 εἰς τὸ ἄλωνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη.
 Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο
 ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ
 δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

Kourlos

μεσοκοιλία

ΚΟΥΤΣΙΛΟ

- α) τὸ παπαδιάτικο, *Ναι*

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, *Να*

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλγεονιάτικο κλη.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (όνομα, χρωματικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

γραφίας αὐτῶν)
 Ἰουῖνα ἐδίδοντο αὐτῷ το βιβλίον καὶ ἔτι αὐτὸν
 ἀφῆκε μετὰ το αὐτὸ καὶ αὐτὸν μέτρο (μυρία) καὶ
 ἀναβόλῃς τῆς ἐπιγραφῆς ἐκδορῆς ἀφῆκε
 αὐτῷ.

- καὶ συνηθείας) 20. μαρτυροῦντες ὅτι οὐκ ἐσμεν ἡ-
πλαῖ (τοῦ σώματος) ἀντιθέμενοι 2x4 ἢ 3x4
μαρτ. ὡς ἡμεῖς οὐκ ἐσμεν ὑποκείμενοι.....

- 29 —

- 2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Κάμινος τοῦ ἡμ-πυράν.

- β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ...

Παιδιά 9-13 ἐκτὼν. ἡμ-πυράν. ἑκατόμην
ἐκτὼν. ἑκατόμην. τὰ μέρη. ἑκατόμην.

- 2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος;

ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην.
ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην.

- 3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην.
ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑκατόμην, ἑκατόμην, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην.
ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην.

- 2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην.
ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην. ἑκατόμην.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ...

Λουδοῦν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφανοῦ τῆς Πρωτομαγίας κλπ.) ...
 Πιπρε, Ξενὸς διὰ τοῦ δαίμονος καὶ τοῦ
 ἀγγελοῦ σου. Γνωστὸν (ἐκτ. τ. δαίμονος) ...

- 4) Καίονται (ή εκάιντο) ομοιώματα π.χ. κατά το Πάσχα ομοίωμα του 'Ιούδα' (περιγράψατε λεπτομερώς)

7021

- 5) Παραθέσατε λεπτομερή περιγραφή του έθιμου εις τὸν τόπον σας

Вот и все, что вышло из этого.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ